

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200914
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720200914.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, XXX XX D.Ý. Š., právne zastúpený JUDr. JCLiC. Tomáš Majerčák, PhD., advokát so sídlom Južná trieda 28, 040 01 Košice, IČO: 52 858 774, proti žalovanej Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, o náhradu nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu aj žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C/13/2020-122 zo dňa 30.09.2020, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie sumy 3.613,05 Eur /úroky z omeškania časť výroku II./.

M e n í rozsudok vo výroku o náhrade nemajetkovej ujmy tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3000,- Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku /výrok I. a časť výroku II/.

Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 1.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, III. vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne súd prvej inštancie podľa ust. § 1 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 a § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a podľa ust. § 85, § 99, § 100 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že nároku o zaplatenie sumy 3.613,05 Eur titulom uplatnenej náhrady škody - uplatneného úroku z omeškania nemožno vyhovieť, a o zaplatenie sumy 3.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy možno vyhovieť čiastočne do sumy 1.000,- Eur, a v prevyšujúcej časti nárok nepriznal. Súd prvej inštancie konštatoval, že spornou skutočnosťou bola najmä otázka priznania nároku na náhradu skutočnej škody, ktorá škoda predstavuje kapitalizovaný úrok z omeškania v súvislosti s náhradou za bolesť 1.227,33 Eur, s úrazovým príplatkom 1.076,36 Eur, náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia 1.309,36 Eur, spolu 3.613,05 Eur. Žalobca nárok uplatnil podľa § 517 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní nároku súd prvej inštancie dospel k záveru, že je preukázané a nesporné, že pracovný úraz žalobca utrpel 14.06.2007. Nárok voči žalovanej titulom bolestného žalobca prvýkrát uplatnil 18.05.2009. Následne uplatnil žalobca aj nároky na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, úrazový príplatok. Je nesporné, aké rozhodnutia v súvislosti s uplatneným nárokom vydala žalovaná a súdy, na ktoré sa žalobca s

podanými žalobami obrátil. Náhrada za bolesť bola vyplatená 12.06.2018. Nie je sporné medzi stranami sporu, že v súvislosti s uplatnenými nárokmi rozhodnutia žalovanej týkajúce sa náhrady za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia, úrazový príplatok po rozhodnutiach súdov predstavujú nezákonné rozhodnutia. Konštatovanie nezákonnosti rozhodnutí žalovanej potvrdila aj žalovaná. V prípade priznania náhrady škody podľa zákona 514/2003 Z.z. pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené podmienky: 1.) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2.) vznik škody, 3.) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V konaní bola preukázaná existencia nezákonných rozhodnutí, nebol preukázaný vznik škody. V tejto súvislosti súd je názoru, že daný nárok na náhradu škody (bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia, úrazový príplatok) vyplýva zo zákona 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Ide o vzťah sociálneho poistenia medzi Sociálnou poisťovňou a fyzickou osobou. Ide o verejnoprávny, nie súkromnoprávny vzťah. Právo na úroky z omeškania v prípade omeškania s úhradou dlhu majú subjekty súkromného, nie verejného práva. Preto úroky z omeškania vo verejnoprávných vzťahoch nepredstavujú skutočnú škodu. Keďže neexistuje druhý predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody „vznik škody“, neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody za danej situácie nárok na náhradu škody podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo možné priznať.

4. Súd prvej inštancie poukázal i na právny názor súdnej autority, a to Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci sp.zn. 25Cdo/1269/2004, z ktorého citoval.

5. Dôvodnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy do výšky 1.000,- Eur odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ust. § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. V konaní nebola sporná existencia nezákonných rozhodnutí žalovaného a to

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-6/2014 z 08.01.2014
- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 26182-2/2014 z 10.04.2012 (týka sa nároku za bolesť)
- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-5/2014 z 08.01.2014
- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 26182-3/2014 z 10.04.2012 (týka sa úrazového príplatku)
- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-8/2014 z 08.01.2014
- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 26179-2/2014 z 10.04.2014 (týka sa sťaženia spoločenského uplatnenia).

Nezákonnosť rozhodnutí vyplývajúcu z rozhodnutí súdov nenamietala ani žalovaná.

6. Podľa názoru súdu prvej inštancie v prípade žalobcu samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že pracovný úraz utrpel dňa 14.06.2007 a reálne mu bola vyplatená náhrada za bolesť dňa 12.06.2018, úrazový príplatok dňa 31.08.2018, sťaženie spoločenského uplatnenia dňa 12.06.2018. Nemožno síce na ťarchu žalovanej pripočítať celé obdobie od 14.06.2007 do r. 2018, ale iba obdobie od kedy žalobca nárok u žalovanej uplatnil prvýkrát v roku 2009 do času vyplatenia nárokov v roku 2018. Možno však konštatovať, že v dôsledku spôsobeného pracovného úrazu dňa 14.06.2007 došlo u žalobcu k podstatnému zníženiu príjmu, čo za situácie, kedy v tom období žalobca mal pôžičky a splácal úver, keď v tom období dokončil rodinný dom. Išlo o neľahkú situáciu žalobcu nielen vzhľadom na zdravotný stav a komplikácie spojené s pracovným úrazom, ale aj vzhľadom na problém vo financovaní záväzkov žalobcu a zabezpečenie výdavkov rodiny s dvoma maloletými deťmi. Možno prisvedčiť tomu, že žalobcovi by určite reálne pomohlo priznanie vyplatenia nárokov v období roku 2009, kedy prvýkrát žalobca uplatnil nárok na náhradu za bolesť, najneskôr v roku 2014, keď o uplatnených nárokoch na náhradu za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a úrazový príplatok rozhodovala žalovaná. Súd prvej inštancie za primeranú nemajetkovú ujmu považoval 1.000,- Eur. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol na osobu žalobcu, ktorý bol do 14.06.2007 riadne zamestnaný, mal stabilný príjem. Úraz bol spôsobený v období, keď žalobca najviac potreboval pracovať a mať riadny príjem, keď pre rodinu dokončil rodinný dom, splácal pôžičky rodine a hypotekárny úver. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že skutočne, ak dlhodobo zamestnanec uhrádza riadne štátu odvody na nemocenské, dôchodkové, zdravotné poistenie, má legitímne očakávania od štátu, že v prípade ak bude odkázaný na dávky vyplývajúce zo zákona o sociálnom poistení, bude mu príslušná poisťovňa plniť v reálnom čase. Zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti, čo do nemajetkovej ujmy nad sumu 1.000,- Eur odôvodnil súd prvej inštancie tým, že priznaná nemajetková ujma predstavuje adekvátnu satisfakciu pre žalobcu.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 2 CSP a konštatoval, že každá strana mala úspech v jednej časti žalobného petitu. Vo vzťahu k priznanej náhrade ujmy by mal v zásade žalobca právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu. Vzhľadom na pomerný úspech strán sporu je spravodlivé, aby každá strana sporu znášala jej vzniknuté trovy konania.

8. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca, a to voči II. a III. výroku rozsudku. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Navrhol, aby v napadnutej časti odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo rozsudok zmenil a vyslovil, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- Eur, a zaplatiť úroky z omeškania v celkovej výške 3.613,05 Eur, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň, aby žalovaná bola povinná uhradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie v bode 22 odôvodnenia rozsudku konštatoval, že v konaní bola preukázaná existencia nezákonných rozhodnutí, ale nebol preukázaný vznik škody. Podľa názoru súdu prvej inštancie ide o vzťah sociálneho poistenia medzi sociálnou poisťovňou a fyzickou osobou, teda ide o verejnoprávny vzťah nie o súkromnoprávny vzťah. Žalobca má za to, že tieto tvrdenia súd prvej inštancie dostatočne neodôvodnil. Neuviedol podľa akých ustanovení a akých právnych predpisov vychádzal, že právo na úroky z omeškania v prípade omeškania s úhradou dlhu majú výlučne subjekty súkromného práva. Žalobca namietal, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky v danom prípade vôbec nerieši problematiku priznávania, respektíve nepriznávania úrokov z omeškania, ktoré predstavujú vznik škody. Zároveň poukázal na ust. § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, podľa ktorého poškodený, ktorý je podľa § 83 zákona zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 zákona, ak utrpeli pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania, má nárok za náhradu za bolesť určenú podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca si riadne uplatnil nárok u žalovanej a žalovaná bola povinná plniť. Podmienky na plnenie splnené boli. Žalovaná neplnila s odvolávaním sa na skutočnosť, že úraz nebol pracovným úrazom. Uvedené žalovaná nebola oprávnená hodnotiť, nakoľko ak zamestnávateľ nahlási pracovný úraz sociálnej poisťovni, teda žalovanej, sociálna poisťovňa má plniť nároky zamestnanca, ktorý utrpel úraz z titulu poistenia a nie je oprávnená stanovisko zamestnávateľa prehodnocovať. Žalobca má za to, že úrok z omeškania nahrádza škodu, ktorú žalobca utrpel tým, že nemohol včas disponovať s dlžnou čiastkou. Poukázal na ust. § 25 zákona č. 514/2013 Z.z., podľa ktorého platí, že ak § 26 neustanovuje inak právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona upravuje Občiansky zákonník. V danom prípade si žalobca riadne uplatnil úroky z omeškania ako náhradu škody, ktorú trpel tým, že nemohol včas disponovať dlžnou sumou voči žalovanému v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

9. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku v bode 26 uvádza, že v prípade žalobcu konštatovanie práva nie je dostatočným zadosťučinením. Nemožno síce na ťarchu žalovanej pripočítať celé obdobie od 14.06.2007 do roku 2018, ale iba obdobie od kedy žalobca nárok u žalovanej uplatnil prvýkrát v roku 2009 do času vyplatenia nárokov v roku 2018. Samotný súd prvej inštancie uvádza, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol na osobu žalobcu, ktorý bol do 14.06.2007 riadne zamestnaný. Mal stabilný príjem a úraz bol spôsobený v období, keď žalobca najviac potreboval pracovať a mať riadny príjem, keď pre rodinu dokončil rodinný dom, splácal pôžičky rodine a hypotekárny úver. Následne poukázal na zvyšok odôvodnenia, z ktorého citoval, a konštatoval, že napriek uvádzaným skutočnostiam v zmysle ktorých možno jednoznačne konštatovať, že súd prvej inštancie sa stotožnil s vyjadreniami a skutočnosťami tvrdenými zo strany žalobcu je pomerne dosť prekvapivé, že súd prvej inštancie vyhovel žalobcovi pri priznaní nemajetkovej ujmy len do výšky 1.000,- Eur s odôvodnením, že takáto výška nemajetkovej ujmy je primeraná. Vychádzajúc z koncepcie priznávania nemajetkovej ujmy je nepochybné, že výška nemajetkovej ujmy je v konečnom dôsledku na posúdení súdu, avšak súd prvej inštancie bol toho názoru, že súd prvej inštancie sa na jednej strane stotožnil so závermi tvrdenými žalobcom v súvislosti s požadovanou nemajetkovou ujmou, avšak na druhej strane nepochopiteľne nepriznal žalobcovi sumu nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu. Priznaná nemajetková ujma podľa názoru žalobcu predstavuje neadekvátnu satisfakciu pre žalobcu vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré konštatoval aj samotný súd, pričom ako súd prvej inštancie uvádzal žalobca trpel takýmto stavom bez akejkoľvek satisfakcie počas obdobia 9 rokov. Súd prvej inštancie pri určovaní konkrétnej výšky náhrady za spôsobenú ujmu mal povinnosť zohľadňovať nie len primeranosť k iným finančným kompenzáciám, ale naďalej prihliadať napríklad na osobu poškodeného, závažnosť vzniknutej ujmy, a na okolnosti za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť

následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Zadosťučinenie v peniazoch má pritom byť prostriedkom spravodlivej nápravy a nemá predstavovať prostriedok slúžiaci na obohatenie sa. Preto má žalobca za to, že priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- Eur je plne adekvátnou sumou pre aspoň čiastočné zmiernenie následkov, ktoré vytrpel žalobca.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalovaná, a to proti výrokom I. a III. rozsudku. Právne odôvodnila svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Vo vzťahu k výroku I. žalovaná považuje za splnené podmienky pre uplatnenie odvolacích dôvodov, lebo súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to že náhrada za bolesť, úrazový príplatok, a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia mali byť žalobcovi vyplatené už v roku 2009. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná rozhodnutím zo dňa 08.06.2009, ktoré bolo potvrdené druhostupňovým rozhodnutím žalovanej zo dňa 10.08.2009 rozhodla o nepriznaní náhrady za bolesť. Rozhodnutia zo dňa 08.06.2009 a zo dňa 10.08.2009 nadobudli právoplatnosť a neboli zrušené príslušným súdom. Teda ich nie je možné považovať za nezákonné. O ostatných dávkach úrazového poistenia sa v roku 2009 vôbec nerozhodovalo z dôvodu absencie podania žiadosti o tieto dávky. Nie je preto pravdou, že žalobca v roku 2009 reálne očakával aj vyplatenie úrazového príplatku a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď vtom čase sa rozhodovalo iba o nároku na náhradu za bolesť, ktorý bol právoplatným rozhodnutím zo dňa 08.06.2009 zamietnutý. Žalobca sa následne od roku 2010 domáhal výplaty náhrady za pracovný úraz pred súdom od zamestnávateľa, ktorý vec z dôvodu vecnej príslušnosti postúpil žalovanej až v roku 2013, a táto rozhodla o nárokoch žalobcu na úrazový príplatok, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a opätovne aj o nároku náhrady za bolesť v januári 2014. Súd prvej inštancie preto na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že náhradu za bolesť, úrazový príplatok a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia mala žalovaná pri riadnom chode veci žalobcovi vyplatiť už v roku 2009, pričom táto skutočnosť mala rozhodujúci vplyv na určenie výšky nemajetkovej ujmy súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie vo vzťahu k výroku I. vec tiež nesprávne právne posúdil, keď dostatočne neodôvodnil existenciu príčinnej súvislosti medzi vyššie uvedenými rozhodnutiami žalovanej z januára 2014 a žalobcom požadovanou nemajetkovou ujmu. Kauzálny nexus je pritom jednou zo základných podmienok vyžadovaných pre vznik nároku na náhradu škody. Žalobca vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil výškou jeho úverového zaťaženia v čase utrpenia úrazu, stratou zamestnania, a stratou stabilného príjmu, či problémami pri hľadaní nového zamestnania. Všetky tieto skutočnosti pritom nastali hneď pri utrení úrazu v roku 2007, pričom od apríla 2010 žalobca začal pravidelne vykonávať pracovnú činnosť ako živnostník. Žalovaná počas konania pred súdom prvej inštancie upozorňovala na skutočnosť, že všetky následky tvrdené žalobcom nastali už niekoľko rokov pred vydaním rozhodnutí žalovanej v januári 2014, ktoré boli v období od utrpenia pracovného úrazu žalobcom v roku 2007 do vyplatenia úrazových dávok v roku 2018, ako jediné zrušené príslušným súdom. Zo zisteného skutkového stavu tak jednoznačne vyplýva, že všetky žalobcom tvrdené následky nastali pred vydaním zamietavých rozhodnutí žalovanej z januára 2014, čo vylučuje existenciu príčinnej súvislosti, nakoľko následok nemôže predchádzať príčine. Súd prvej inštancie sa však touto skutočnosťou v odôvodnení napádaného rozsudku nevyporiadal, a bez bližšieho odôvodnenia, splnenia podmienok existencie kauzálného nexusu žalobcovi priznal nárok na nemajetkovú ujmu. Podľa názoru žalovanej medzi vydaním rozhodnutí žalovanej z roku 2014 a vznikom žalobcom tvrdených následkov po utrení pracovného úrazu v roku 2007, ktorými podmienil svoj nárok na nemajetkovú ujmu, neexistuje žiadna príčinná súvislosť. Nesprávne právne posúdil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie aj vo výroku III., ktorým rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Poukázal na ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca žalobou zo dňa 23.03.2020 požadoval priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- Eur, a úroky z omeškania vo výške 3.613,05 Eur, teda spolu 6.613,05 Eur. Žalobcovi bola priznaná nemajetková ujma vo výške 1.000,- Eur. Úspech žalobcu v spore tak predstavuje iba 15,12% a naproti tomu úspech žalovanej je na úrovni 84,88%. Napriek tak výraznému rozdielu v úspešnosti sporových strán súd prvej inštancie náhradu trov konania nerozdelil pomerne, ale vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalovaná preto vzhľadom na uvedené trvá na tom, že pri rozhodnutí súdu prvej inštancie o náhrade trov konania došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Preto žiadala rozsudok v rozsahu výrokov I. a III. zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Vychádzajúc z koncepcie priznávania nemajetkovej ujmy je nepochybné, že výška nemajetkovej ujmy je v konečnom dôsledku na posúdení súdu. Žalobca trpel takýmto stavom bez akejkoľvek satisfakcie počas obdobia 9 rokov. Súd pri určovaní konkrétnej

výšky náhrady za spôsobenú ujmu mal povinnosť zohľadňovať nie len primeranosť k iným finančným kompenzáciám, ale naďalej prihliadať napríklad na osobu poškodeného, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti za ktorých k nej došlo závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Zadosťučinenie v peniazoch má pritom byť prostriedkom spravodlivej nápravy a nemá predstavovať prostriedok slúžiaci na obohatenie. Žalovaný nesúhlasí s rozhodnutím o trovách konania. Žalobca má za to, že v predmetnom ustanovení § 255 ods. 2 CSP, je uvedený čiastočný úspech vo veci, pričom súd mohol vysloviť, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko je to na voľnom uvážení súdu. Preto v rozsahu výrokov I. a III. navrhol rozsudok potvrdiť.

12. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Právny názor žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku existencie jeho práva na úroky z omeškania považuje za nesprávny. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov upravuje nárok žalobcu na úrok z omeškania iba v ust. § 16 ods. 4. Žalobca si však úrok z omeškania podľa tohto ustanovenia neuplatnil. Ide totiž o úroky z omeškania, ktoré môže súd priznať poškodenému rozhodnutím o náhrade škody, pričom lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najneskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie návrhu, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Žalobca však nepožaduje úrok z omeškania podľa § 16 ods. 4 zákona č. 513/2003 Z.z., ale úrok z omeškania z oneskorene vyplatených dávok úrazového poistenia, ktorý nemá oporu v zákone č. 514/2003 Z.z. Inštitút úroku z omeškania je tiež koncipovaný ako sankcia, ktorú je dlžník povinný uhradiť z dôvodu jeho omeškania s úhradou záväzku, pričom pri úroku z omeškania sa vôbec neprihliada na to, čo veriteľovi reálne ušlo z dôvodu omeškania sa dlžníka s výplatom záväzku. Zo zmyslu a účelu zákona č. 514/2003 Z.z. však vyplýva, že žalobcovi popri skutočnej škode prináležia aj hodnoty, ktoré mu ušli z dôvodu pochybenia žalovanej. Avšak tieto ušlé hodnoty nevyjadruje súkromnoprávny inštitút úroku z omeškania, ale inštitút ušlého zisku. Žalobca tak v spore nemohol byť ani nebol úspešný, nakoľko požadoval zákonom neupravený nárok na úroky z omeškania, ktoré bez právneho dôvodu považoval za skutočnú škodu. Dávky úrazového poistenia sú dávkami sociálneho poistenia, na ktoré vzniká nárok za splnenia zákonom ustanovených podmienok. Preto pri omeškaní s ich plnením nemožno požadovať úrok z omeškania tak, ako to je vo vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom pri omeškaní s plnením peňažného dlhu. Predmetom priznania dávok sociálneho poistenia sú také práva, ktoré sú inej povahy, než sú práva z občianskoprávných, pracovnoprávných alebo iných obdobných vzťahov ohľadom ktorých zákonná úprava v prípade omeškania s plnením pripúšťa možnosť požadovať aj zákonom stanovené úroky. Žalovaná poukázala na totožný záver Krajského súdu v Bratislave v rozsudku č.k. 9Co/195/2016 - 314 zo dňa 26.10.2017, ktorý žalovaná pripojila k vyjadreniu k žalobe zo dňa 23.07.2020. Nepriznanie nároku na úrok z omeškania súdom prvej inštancie preto žalovaná považuje za správne a postup súdu pri posúdení tejto otázky bol súčasne dostatočne odôvodnený v bode 25 odôvodnenia napádaného rozsudku. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že nesúhlasí s právnym názorom žalobcu, že boli splnené podmienky potrebné na priznanie nemajetkovej ujmy v ním požadovanej výške 3.000,- Eur. Žalobca nepreukázal existenciu kauzálneho nexusu medzi rozhodnutiami žalovanej o nárokoch žalobcu na úrazový príplatok, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a o nároku na náhradu za bolesť vydanými v januári 2014, ktoré boli v období od utrpenia pracovného úrazu žalobcom v roku 2007 do vyplatenia úrazových dávok v roku 2018, ako jedinú zrušené príslušným súdom a následkami vydania týchto rozhodnutí tvorenými výškou úverového zaťaženia žalobcu v čase utrpenia úrazu stratou zamestnania a stratou stabilného príjmu, či problémami pri hľadaní nového zamestnania, nakoľko všetky tieto žalobcom tvrdené následky v skutočnosti nastali ihneď po utrpení úrazu v roku 2007. Z toho dôvodu pri žalobcom požadovanej nemajetkovej ujme absentuje splnenie podmienky kauzálneho nexu. Žalobca podal odvolanie aj proti výroku III. napádaného rozsudku, avšak osobitne sa k tomuto výroku o náhrade trov konania nevyjadril. Žalovaná preto nevie zaujať relevantné stanovisko k odvolaniu žalobcu v tejto časti. Žalovaná namieta odôvodnenosť tvrdení žalobcu v jeho odvolaní a naďalej navrhuje, aby odvolací súd napádaný rozsudok v rozsahu výrokov I. a III. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie tak, ako žalovaná požaduje vo svojom odvolaní.

13. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Trval v plnom rozsahu na svojom podanom odvolaní. Uviedol, že si riadne uplatnil úroky z omeškania ako náhradu škody, ktorú utrpel tým, že nemohol včas disponovať dlžnou sumou voči žalovanému v zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ust. § 99 zákona č. 461/2003 Z.z., s tým, že si riadne uplatnil nárok u žalovanej a žalovaná bola povinná plniť. Podmienky na plnenie splnené boli. Žalovaná neplnila s odvolávaním

sa na skutočnosť, že úraz nebol pracovným úrazom. Uvedené žalovaná nebola oprávnená hodnotiť, nakoľko ak zamestnávateľ nahlási pracovný úraz sociálnej poisťovni, sociálna poisťovňa má plniť nároky zamestnanca, ktorý utrpel úraz z titulu poistenia a nie je oprávnená stanovisko zamestnávateľa prehodnocovať. Žalobca má za to, že úroky z omeškania nahrádzajú škodu, ktorú žalobca utrpel tým, že nemohol včas disponovať dlžnou čiastkou. V nadväznosti na tvrdenie žalovanej ohľadom toho, že žalobca nepreukázal existenciu kauzálneho nexusu, žalobca poukázal na to, že samotný súd prvej inštancie uvádza, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadal na osobu žalobcu, ktorý bol do 14.06.2007 riadne zamestnaný a mal stabilný príjem. Úraz bol spôsobený v období, keď žalobca najviac potreboval pracovať a mať riadny príjem, keď pre rodinu dokončil rodinný dom, splácal pôžičky rodine, a hypotekárny úver. Súd prvej inštancie sa dokonca stotožnil aj s tvrdením žalobcu, že skutočne ak dlhodobo zamestnanec uhrádza riadne štátu odvody na nemocenské, dôchodkové, zdravotné poistenie, má legitímne očakávanie od štátu, že v prípade, ak bude odkázaný na dávky vyplývajúce zo zákona o sociálnom poistení, bude mu príslušná poisťovňa plniť v reálnom čase. Napriek uvádzaným skutočnostiam v zmysle ktorých možno jednoznačne konštatovať, že súd prvej inštancie sa stotožnil s vyjadreniami a skutočnosťami tvrdenými zo strany žalobcu je pomerne dosť prekvapivé, že vyhovel pri priznaní nemajetkovej ujmy žalobe len čo do výšky 1.000,- eur. Priznaná nemajetková ujma podľa názoru žalobcu predstavuje neadekvátnu satisfakciu pre žalobcu vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré konštatoval aj samotný súd, pričom ako aj súd prvej inštancie uviedol žalobca trpel takým stavom bez akejkoľvek satisfakcie počas trvania 9 rokov.

14. Žalovaná zaslala súdu repliku k vyjadreniu žalobcu. Uviedla, že podala dňa 09.10.2020 odvolanie proti rozsudku, proti výrokom I. a III. Presne uviedla, že vo vzťahu k výroku I. považuje za splnené podmienky pre uplatnenie odvolacích dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Keď súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a to že úrazové dávky mali byť žalobcovi vyplatené už v roku 2009, čo však z vykonaného dokazovania nevyplývalo, a vec tiež nesprávne právne posúdil, nakoľko sa vôbec nevysporiadal s námietkami žalovanej o neexistencii kauzálneho nexusu medzi výdajným rozhodnutím žalovanej z januára 2014, ktoré boli v období od utrpenia pracovného úrazu žalobcom v roku 2007 do vyplatenia úrazových dávok v roku 2018, ako jediné zrušené príslušným súdom a vznikom žalobcom uvedených následkov, ktoré bez výnimky všetky vznikli pred vydaním rozhodnutia žalovanej z januára 2014. Táto skutočnosť pritom jednoznačne vylučuje existencie príčinnej súvislosti, nakoľko následok nemôže predchádzať príčine. Žalovaná v odvolaní tiež podrobne opísala, ako podľa jej názoru v napádanom rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci vo vzťahu k trovám konania, nakoľko pri úspechu žalovanej vo výške 85% neboli súdom priznané trovy žiadnej zo strán. Žalobca sa vo svojom vyjadrení k odvolacím dôvodom a námietkam žalovanej k výroku I. bližšie nevyjadril, iba trval na tom, že napádaný rozsudok je správny a dostatočne odôvodnený. Preto žalovaná aj naďalej navrhuje, aby súd prvej inštancie rozsudok v napadnutej časti výrokoch I. a III. zrušil, a vec vrátil na ďalšie konanie.

15. K replike žalovanej sa znova vyjadril žalobca. Trval v plnom rozsahu na svojich podaniach. Čo do tvrdení žalovanej o jej úspechu vo výške 85% žalobca uviedol, že právna úprava podľa CSP nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípade, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu a to z hľadiska výsledku. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v prípadoch, kedy výška plnenia závisela od úvahy alebo znaleckého posudku je podstatný úspech, čo do samotného nároku. Samotná priznaná výška náhrady je pri posudzovaní úspechu vo veci druhoradá, čo predstavuje túto prejednanú vec. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozsudok Krajského sudu v Prešove sp.zn. 9Co/13/2019 zo dňa 20.06.2019.

16. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Zotrvála na svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 21.10.2020, v ktorom podrobne uviedla svoje nesúhlasné právne stanovisko s nárokmi žalobcu, ktoré vzniesol v jeho odvolaní zo dňa 07.10.2020. Žalovaná zotrváva na svojom právnom názore, že nepriznanie úrokov z omeškania je správne a dostatočne odôvodnené, a znovu poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave v bode 18.3 č.k. 9Co/195/2016 - 314 zo dňa 26.10.2017. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalobca v replike neuviedol žiadne nové skutočnosti, pričom sa nevyjadril ani k žalovanou namietanej neexistencii kauzálneho nexusu medzi jej rozhodnutiami o úrazových dávkach v januári 2014, ktoré boli v období od utrpenia pracovného úrazu žalobcom v roku 2007 do vyplatenia úrazových dávok v roku 2018, ako jediné zrušené príslušným súdom a následkami vydania týchto rozhodnutí. Teda úverové zaťaženie žalobcu v čase utrpenia úrazu, strata zamestnania a stabilného príjmu, problémy pri hľadaní nového zamestnania, ktoré nastali ihneď po utrení úrazu žalobcom v roku 2007 a nie až v roku 2014.

Žalovaná namieta odôvodnenosť tvrdení žalobcu a navrhuje odvolaciemu súdu rozsudok vo výroku I. a III. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Odvolací súd na základe podaných odvolaní preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 16.11.2021 a zistil, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a čiastočne dôvodne nie je a odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

18. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte k namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

20. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k zamietavému výroku uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraných spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery, ktoré primerane vysvetlil.

21. Odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že nárok na náhradu škody vyplýva zo zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Ide o vzťah sociálneho poistenia medzi sociálnou poisťovňou a fyzickou osobou. Jedná sa o verejnoprávny nie súkromnoprávny vzťah. Aj podľa názoru odvolacieho súdu právo na úroky z omeškania v prípade omeškania s úhradou dlhu majú subjekty súkromného a nie verejného práva. Úroky z omeškania vo verejnoprávnych vzťahoch nepredstavujú skutočnú škodu. Neexistuje teda druhý predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody a to vznik škody. Neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Za danej situácie teda nárok na náhradu škody i podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvej inštancie nebolo možné priznať. Jedná sa o zaplatenie sumy 3613,05 Eur uplatnených úrokov z omeškania. Nemožno akceptovať námietky žalobcu, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, nepriznanie nároku súd prvej inštancie riadne odôvodnil v bode 25 odôvodnenia rozsudku a na uvedené v plnom rozsahu poukazuje i odvolací súd. Skutočne zákon č. 514/2004 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci upravuje nárok na úrok z omeškania iba v ustanovení § 16 ods. 4. Žalobca tak ako to vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania si úrok z omeškania podľa tohto ustanovenia neuplatnil. Ide o úroky z omeškania, ktoré môže súd priznať poškodenému rozhodnutím o náhrade škody, pričom lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najneskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie návrhu ak súd neurčí začiatok plynutia lehoty neskôr. Žalobca skutočne nepožadoval úrok z omeškania podľa § 16 ods. 4 zákona č. 513/2003 Z.z. ale úrok z omeškania z oneskorene vyplatených dávok úrazového poistenia. Uvedené skutočne má oporu v ustanoveniach zákona 514/2003 Z.z.. V tejto časti odvolací súd súhlasí s názorom žalovaného, že inštitút úroku z omeškania je tiež koncipovaný ako sankcia, ktorú je dlžník povinný uhradiť z dôvodu jeho omeškania s úhradou záväzku, pričom pri úroku z omeškania sa vôbec neprihliada na to čo veriteľovi reálne ušlo z dôvodu omeškania sa dlžníka s výplatou záväzku. Zo zmyslu účelu zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že žalobcovi popri skutočnej škode prináležia aj hodnoty, ktoré mu ušli z dôvodu pochybenia žalovaného. Avšak tieto hodnoty nevyjadruje právny inštitút úroku z omeškania, ale skutočne inštitút ušlého zisku. Žalobca požadoval zákonom neupravený nárok na úroky z omeškania, ktoré považoval za skutočnú škodu. Pri omeškaní dávok úrazového poistenia, ktoré sú dávkami sociálneho poistenia nemožno považovať úrok z omeškania tak ako je to vo vzťahu medzi

veriteľom a dlžníkom pri omeškaní s plnením peňažného dlhu. Ide o práva inej povahy než sú práva z občianskoprávných, pracovnoprávných, alebo iných obdobných vzťahov.

22. Preto odvolací súd rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie sumy 3613,05 Eur (úroky z omeškania časť výroku II.) ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

23. Inak je to však čo do výšky priznanej nemajetkovej ujmy. Tu súd prvej inštancie dôvodnosť nároku na túto ujmu vo výške 1000,- Eur odôvodnil tým, že žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ust. § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. V konaní podľa názoru súdu prvej inštancie nebola sporná existencia nezákonných rozhodnutí žalovaného a to

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-6/2014 z 08.01.2014

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 26182-2/2014 z 10.04.2012 (týka sa nároku za bolesť)

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-5/2014 z 08.01.2014

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 26182-3/2014 z 10.04.2012 (týka sa úrazového príplatku)

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-8/2014 z 08.01.2014

- rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 26179-2/2014 z 10.04.2014 (týka sa sťaženia spoločenského uplatnenia).

24. Súd prvej inštancie mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadostučiniením. Žalobca pracovný úraz utrpel dňa 14.06.2007 a reálne mu bola vyplatená náhrada za bolesť až dňa 12.06.2018, úrazový príplatok dňa 31.08.2018 a sťaženie spoločenského uplatnenia dňa 12.06.2018. Súd prvej inštancie pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol na osobu žalobcu, ktorý bol do 14.06.2007 riadne zamestnaný a mal stabilný príjem. Úraz bol spôsobený v období keď žalobca najviac potreboval pracovať a on mal riadny príjem, keď pre rodinu dokončil rodinný dom, splácal pôžičky rodine a hypotekárny úver. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že skutočne ak dlhodobo zamestnanec uhrádza riadne štátu odvody za nemocenské, dôchodkové, zdravotné poistenie má legitímne očakávanie od štátu, že v prípade ak bude odkázaný na dávky vyplývajúce zo zákona o sociálnom poistení bude mu príslušná poisťovňa plniť v reálnom čase. Čo do zamietnutia nemajetkovej ujmy nad sumu 1000,- Eur súd prvej inštancie mal za to, že priznaná nemajetková ujma predstavuje adekvátnu satisfakciu pre žalobcu. Žalovaná v odvolaní namietala, že rozhodnutia zo dňa 08.06.2009 a zo dňa 10.08.2009 nadobudli právoplatnosť a neboli zrušené príslušným súdom, teda ich nie je možné považovať za nezákonné. O ostatných dávkach úrazového poistenia sa v roku 2009 vôbec nerozhodovalo z dôvodu absencie podania žiadosti o tieto dávky. Nie je pravdou, že žalobca v roku 2009 reálne očakával aj vyplatenie úrazového príplatku a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V tom čase sa rozhodovalo iba o nároku na náhradu za bolesť, ktorý bol právoplatným rozhodnutím zo dňa 08.06.2009 zamietnutý. Žalobca sa následne od roku 2010 domáhal výplaty náhrady za pracovný úraz pred súdom od zamestnávateľa, ktorý vec z dôvodu vecnej príslušnosti postúpil žalovanej až v roku 2013 a táto rozhodla o nárokoch žalobcu na úrazový príplatok, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a opätovne aj o nároku náhrady za bolesť v januári 2014. Žalovaná namietala aj neexistenciu príčinnej súvislosti medzi uvedenými rozhodnutiami s tým, že kauzálny nexus je jednou zo základných podmienok vyžadovaných pre vznik nároku na náhradu škody. Žalovaná zároveň namietala, že všetky následky tvrdené žalobcom nastali už niekoľko rokov pred vydaním rozhodnutí žalovanej v januári 2014, ktoré boli v období od utrpenia pracovného úrazu žalobcom v roku 2007 do vyplatenia úrazových dávok v roku 2018 ako jediné zrušené príslušným súdom. Podľa názoru žalovanej medzi vydaným rozhodnutím žalovanej z roku 2014 a vznikom žalobcom tvrdených následkov po utrení pracovného úrazu v roku 2007, ktorými podmienil svoj nárok na nemajetkovú ujmu neexistuje žiadna príčinná súvislosť. S týmto názorom žalovaného odvolací súd nesúhlasí. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca si riadne uplatnil nárok u žalovanej a žalovaná bola povinná plniť. Žalovaná neplnila a odvolávala sa na skutočnosť, že úraz nebol pracovným úrazom, kde odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že uvedenú skutočnosť nebola žalovaná oprávnená hodnotiť, lebo ak zamestnávateľ nahlásil pracovný úraz v sociálnej poisťovni, teda žalovanej, táto má plniť nároky zamestnanca, ktorý utrpel úraz titul poistenia a nie je oprávnená stanovisko zamestnávateľa prehodnocovať. Preto odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu. Žalobca si riadne uplatnil nárok podľa ust. § 17 ods. 2, 3 Zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalobca utrpel úraz 14.06.2007. Nárok voči žalovanej si titulom bolestného prvý krát uplatnil dňa 18.05.2009. O nezákonnosti rozhodnutí Sociálnej poisťovne aj keď nadobudli právoplatnosť svedčí právoplatné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/1/2016 zo dňa 29.11.2017 ktorým bolo

potvrdené rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/121/2014-58 zo dňa 14.10.2015 ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovanej č.k. 26182-2/2014-BA zo dňa 10.04.2014 ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-6/2014-KEM zo dňa 08.01.2014 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 9Sžso/61/2016 zo dňa 28.03.2018 ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 6s/53/2015-74 zo dňa 16.05.2016 ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovanej č. 26182-3/2014-BA zo dňa 10.04.2014 a aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne pobočka Košice č. 1380-5/2014-KEM zo dňa 08.01.2014. Námiетка žalovaného o tom, že neexistuje kauzálny nexus vo vzťahu k nemajetkovej ujme, ktorú si uplatnil žalobca teda podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvodná. Súd prvej inštancie správne konštatoval dôvodnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Správne pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol na osobu žalobcu, ktorý bol do 14.06.2007 riadne zamestnaný, mal stabilný príjem, mal hypotekárny úver, dokončil rodinný dom a splácal pôžičky rodine. Zároveň správne konštatoval, že žalobca mal legitímne očakávanie od štátu, že v prípade ak bude odkázaný na dávky vyplývajúce zo zákona o sociálnom poistení bude mu príslušná poisťovňa plniť v reálnom čase. Je pravda, že prvý nárok si žalobca uplatnil u žalovanej v roku 2009. Nároky na seba naväzovali. Po zamietnutí nároku na vyplatenie úrazových dávok boli pozamietané aj ďalšie nároky, preto bolo nerozhodné či si niektoré nároky žalobca uplatňoval, alebo neuplatňoval keď žalovaný sponchyboval či sa jedná o pracovný úraz alebo sa o pracovný úraz nejedná. Uvedené by bolo rozhodné iba v tom prípade pokiaľ by niektoré nároky boli priznané a niektoré príznaky priznané neboli vo vzťahu k nemajetkovej ujme. Podľa názoru odvolacieho súdu ide vo vzťahu k námietke príčinnej súvislosti zo strany žalovaného o formalistický prístup k veci. Žalobcovi malo byť plnené a plnené mu nebolo. V čase vzniku úrazu a keď mal žalovaný plniť či už len prvý nárok tento mu bol zamietnutý. Preto mu podľa názoru odvolacieho súdu nemajetková ujma patrí. Mýli sa žalovaný keď chce pripočítať na ľarchu žalobcu, že situácia na jeho strane bola ťaživá v roku 2007 a nie už v roku 2018 keď mu skutočne boli nároky uhradené. Zároveň odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že tento trpel stavom, že mu nároky uhradené neboli bez akejkoľvek satisfakcie počas trvania niekoľkých rokov či už od roku 2009 alebo od roku 2014. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu túto skutočnosť riadne nezohľadnil. Zadosťučinenie v peniazoch má byť tak ako sa správne domnieva žalobca vo svojom odvolaní prostriedkom spravodlivej nápravy a nemá predstavovať prostriedok slúžiaci na obohatenie sa. V dnom prípade podľa názoru odvolacieho súdu prostriedkom spravodlivej náhrady bude len nemajetková ujma vo výške 3000,- Eur, ktorá je adekvátnou na zmiernenie následkov, ktoré vytrpel žalobca z dôvodu, že konanie o jeho nárokoch a skutočné vyplatenie týchto nárokov trvalo niekoľko rokov. Preto odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku náhrade nemajetkovej ujmy tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3000,- Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I. a časť výroku II.).

25. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP. Žalobca nebol úspešný čo do nároku vo výške 3613,05 Eur. Teda úroku z omeškania časť výroku II. bol však úspešný čo do výroku o náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 3000,- Eur. Odvolací súd má za to, že bude spravodlivé vysloviť, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Aj keď suma 3613, 05 Eur je o niečo vyššia ako suma 3000,- Eur podľa názoru odvolacieho súdu bolo spravodlivé tento rozdiel nezohľadniť. V tejto časti aplikoval odvolací súd i ust. § 257 CSP keď zobral do úvahy, že sociálna poisťovňa je štátna inštitúcia, ktorá mala plniť a neplnila a žalobca je stranou, ktorá sa niekoľko rokov bola nútená domáhať svojich práv.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.